

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/12/2022 11:04
Sayı: E-120.07-1137702
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ
YETİSTİRİCİLİĞİ YILI
2022

7/70969 GK 12

Sayı : E-54045643-610-7998464

Konu : Soru Önergesi (7/70969)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2022 tarihli ve 43452547-120.07-1078355 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Nihat YEŞİL'e ait 7/70969 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KİRİŞCİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/70969) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FB62568F-7340-455A-95BB-BA465165EA5A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN NİHAT YEŞİL'E AİT 7/70969 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Tarımsal destekleme programlarının esasları ve araçları, her yıl Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 17 ve 19'uncu Maddelerine dayalı olarak belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2022 yılı ürünleri için ödenecek Temel Girdi Desteklerinin Ödenme Zamanı ve Ödenme Sisteminde Değişiklik yapılmıştır. 2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere ve 2023 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Karar ile çiftçilere yapılan temel girdi destek ödemeleri öne çekilmiştir.

Karar ile ÇKS'ye kayıtlı olarak hububat (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik) üreten çiftçilerimize, 2022 yılı üretim dönemine ait mazot ve gübre desteklerimiz, 2023'ün Mart ayı yerine, 2022 yılı içinde ödenecektir. Bu kapsamda;

- Mazot desteği, artan maliyetler ölçüsünde ürün bazında %203 ile %395 oranları arasında artırılmıştır.
- Gübre desteği birim fiyatları ürün bazında %130 ile %163 oranları arasında değişen oranlarda artırılmıştır.
- Küçük aile işletmesi desteği %100 artırılmıştır.
- Sertifikalı tohum kullanım desteği birim fiyatları %50-150 oranları arasında artırılmıştır.
- Bombus arısı desteği birim fiyatı %66 artırılmıştır.
- Toprak analizi desteği birim fiyatları %25 artırılmıştır.

Bakanlığımızca yatırım projeleri kapsamında; Bitkisel Üretimin Geliştirilmesi Projesi, İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Nadas Alanlarının Değerlendirilmesi Projesi, 2020 Yılı Yazlık Ekiliş Programı Projesi, Seracılık Altyapısı Geliştirme Projesi, Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi, Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi, Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması Projesi, İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi, Türkiye Tarım Havzaları Geliştirme Projesi, Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi, Yerli Hibrit Çeşitlerinin Yaygınlaştırılması Projesi, Çay Bahçelerinin Rehabilitasyonu Projesi, Fındık Bahçelerinin Rehabilitasyonu, Doğal Çiçek Soğanlı Bitkileri Koruma Projesi ve Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi uygulanmıştır.

Hayvancılık desteklemeleri; Ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması, hayvancılık politikalarının yürütülmesinde etkinliğin artırılması, yerli hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi, kayıtların güncel tutulması, hayvan hastalıklarıyla mücadele ve sağlıklı hayvansal üretime ulaşmaya yönelik olarak belirlenmektedir.

Üreticilerimizin girdi maliyetlerinin azaltılması ve üretimde sürdürülebilirliğin korunması amacıyla çiğ süt, buzağı/malak/manda, düve alım desteği, sürü yönetici (çoban), besilik erkek sığır, ıslah amaçlı süt analiz, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, küpe, aşı, anaç koyun keçi, sürü büyütme ve yenileme, tiftik üretimi, arıcılık ve ipekböcekçiliği konularında destekleme ödemeleri yapılmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca 2015-2022 tarihleri arasında,

- Sığır Soykütüğü projesi,
- Döl kontrolü Projesi,
- Damızlık Değer Tespit Projesi (Genomik Seleksiyon),
- Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi,
- Küçükbaş Soykütüğü Projesi,
- Damızlık Koç Teke Alımı Projesi
- Damızlık Küçükbaş Hayvan Yatırımı Projesi.
- Arıcılık İpekböcekçiliği, Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi
- Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesi Projesi
- Damızlık Düve Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi
- Damızlık Manda Düvesi Yetiştiriciliği Projesi uygulanmıştır.

Su ürünlerine yönelik olarak 2003 yılında ilk kez destekleme kapsamına alınan su ürünleri yetiştiriciliği ile birlikte 2017 yılında balıkçılarımıza verilmeye başlanan Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklemeleri düzenli olarak her yıl artarak devam etmektedir. Ayrıca Bakanlığımızın girişimleri ile Ziraat Bankası tarafından balıkçılara uygun krediler verilmektedir.

Bakanlığımızca 2007 yılından beri bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine hibeye esas mal alım tutarı 1.000.000,00 TL yi geçmemek kaydıyla %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır. Destek kapsamında;

- Tarla içi damla sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması,
- Lineer veya Center Pivot sulama sistemi kurulması
- Tamburlu sulama sistemi kurulması,
- Güneş enerjili sulama sistemi kurulması
- Tarımsal sulama amaçlı güneş enerji sistemleri,
- Akıllı sulama sistemleri.

Projelerine hibe desteği verilmektedir.

Ülkemiz genelinde 2007 yılından günümüze kadar 42.531 adet proje hibe kapsamına alınmış ve 3.951.280,763 dekar alanın modern sulama sistemleri ile sulanması sağlanmış olup, bu işlemler için günümüz rakamları ile toplam 1.017.242.078,38 TL hibe desteği vatandaşlara ödenmiştir. Ayrıca;

- Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı,
- Lisanslı depoculuk desteklemeleri,
- Kırsal kalkınmada uzman eller projesi,
- Genç çiftçi projelerinin desteklenmesi programı,

kapsamında çiftçilerimize destek verilmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

IPARD Programı, Türkiye’de 29 Ağustos 2011 itibariyle 42 ilde uygulanmaya başlamıştır. Program hedefleri;

- Tarımsal işletmelerin sürdürülebilirliklerinin sağlanması ve üretimde verimliliği artırmak, tarımsal işletmelerin AB standartlarına uyumu ve iyi tarım uygulamalarını desteklemek, kırsal alanlardaki bölgesel dengesizliklerin ve göçün önlenmesine katkıda bulunmak,
- İşleme tesislerinin AB standartlarına uyumuna destek sağlamak, tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması imkânlarını ve rekabet güçlerini artırmak, daha az gelişmiş alanlarda istihdam olanakları yaratmak suretiyle kırsal alanlardaki bölgesel dengesizlerin giderilmesine katkı sağlamak,
- Ortak Tarım Politikası ile AB’ye katılım sürecindeki ilgili diğer politikalara ilişkin müktesebatın uygulanmasına yönelik Türkiye’nin hazırlık sürecine katkı sağlamak, iş faaliyetlerinin geliştirilmesi yoluyla yeni iş olanaklarını yaratmak ve mevcut istihdam olanaklarını korumak, bölgesel kırsal kalkınma dengesizliklerinin ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak, olarak belirlenmiştir.

Bu hedeflere ulaşmak doğrultusunda uygulanan IPARD Programı ile başarılı projeler gerçekleştirilerek tarımsal üretim ve kırsal kalkınma desteklenmektedir.

Atıl/boş veya nadasa bırakılan alanlarda başlatılan projelerin yanında, birim alandan elde edilen verimi yükseltmeye yönelik yürütülen çalışmalar yürütülmüştür. Uygulanan politikaların sonucunda, birim alandan elde edilen verimlilikte önemli artışlar sağlanmış ve toplam bitkisel üretim miktarımız artmıştır.

2021 yılında Ülkemiz genelinde ekim planında bulunmayan, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik yürütülen “Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” ile stratejik öneme sahip tahıllar, baklagiller, yağlı tohumlu bitkiler ve tıbbi aromatik bitkiler gibi ürünlerin üretiminin artırılması ve işlemeli tarıma uygun olmayan meyilli alanların meyvecilik yapılarak tarımsal üretime kazandırılmasına yönelik Bakanlık, üretici, yerel kaynaklar katkılı boş ve nadas alanlarında ekilişler yaptırılmıştır.

Bakanlığımızca arz açığı olan hububat, yağlı tohumlu bitkiler ve baklagil üretiminin artırılması amacıyla nadas alanlarının azaltılması ve atıl arazilerin tarıma kazandırılması yönelik yürütülen faaliyetler ile TÜİK verilerine göre son iki yılda toplam ekilen alanlar 347 Bin ha artış ile 23,4 Milyon hektara yükselmiştir. Nadas alanları ise 328 Bin hektar azalmıştır. Tarla bitkileri ekiliş alanında son iki yılda 633 Bin hektar artış yaşanmıştır.

Bakanlığımızca üretimde kullanılmayan atıl tarım arazilerinin üretime kazandırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından; Bitkisel Üretimin Desteklenmesi, Hayvansal Üretimin Desteklenmesi, Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesi, Su Ürünleri Üretiminin Desteklenmesi ve Tarımsal Araştırma ve Geliştirmenin Desteklenmesi ana faaliyet gruplarında destekleme uygulamaları yürütülmektedir. Tarımsal destekleme politikaları amaçları doğrultusunda destekleme kalemleri değişebilmektedir.